

Ylioppilaskirjoitukset

Seuraava kirjoituskerta syksy 2024

Milloin aloittaa yo-kirjoitukset?

- Olen suorittanut pakolliset ja syventävät kurssit/opintojaksot kirjoitusaineissa.
- Yhdistelmäopiskelijana olen suorittanut vähintään 90 osp ammatillisen perustutkinnon opintoja.
- Tunnen tutkinnon rakenteen ja vaatimukset, osallistun info-tilaisuuksiin.
- Osaan ainekohtaiset ohjeet.
- Otan vastuun omasta osuudestani ylioppilastutkinnossa.

Yo-tutkinnon rakenne

Tutkintoon kuuluvat seuraavat kokeet:

- äidinkielen tai suomi toisena kielenä koe
- toisen kotimaisen kielen koe, ruotsi
- vieraan kielen koe, lyhyt tai pitkä
- matematiikan koe, lyhyt tai pitkä
- reaalikoe: FI, UE, UO, ET, KE, FY, GE, BI, HI, YH, TE, PS

Keväällä 2022 tai sen jälkeen tutkinnon aloittavat

- Suoritettava **viisi koetta**, joihin sisältyy
 - äidinkielen ja kirjallisuuden koe tai S2 (äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi)
- sekä vähintään **neljä koetta vähintään kolmesta eri ryhmästä**:
 - matematiikka
 - toinen kotimainen kieli
 - vieraat kielet (voi valita yhden tai useita eri kieliä)
 - reaaliaineet (voi valita useita).
- Vähintään yksi pitkän oppimäärän koe, EA tai MAA.

Ennen 2022 aloittaneet, pakolliset kokeet

- Kokelaan on valittava ja osallistuttava neljään pakolliseen kokeeseen:
 - äidinkielen tai S2 koe on pakollinen kaikille
 - lisäksi opiskelija valitsee 3 muuta pakollista koetta seuraavista:
 - toisen kotimaisen kielen koe
 - yksi vieraan kielen koe
 - matematiikan koe
 - yksi reaaliaineessa järjestettävä koe

Yhdessä kokeessa tulee suorittaa pitkä oppimäärä, esim. pitkä matematiikka tai englanti A-oppimäärä

Ennen 2022 aloittaneet, ylimääräiset kokeet

- Pakollisten kokeiden lisäksi voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen.
- Kannattaa mahdollisten kompensatiopisteiden takia.
- Hylätystä ylimääräisestä kokeesta ei merkintää yo-todistukseen.
- Tarkista koepäivät reaalikokeissa, yhtenä päivänä yksi koe.

2022 tai sen jälkeen tutkinnon aloittavat

- Viiden kokeen lisäksi voi suorittaa yhden tai useamman muun kokeen.
- Voi lisätä kokeita tutkintoon kolmen ensimmäisen tutkintokerran aikana.
- Voi halutessaan suorittaa eri oppimäärien kokeita samassa tutkintoaineessa.
- Saman aineen eri oppimäärien kokeet voidaan kuitenkin laskea suoritukseksi vain kerran, esimerkiksi MAB ja MAA tai UE ja UO tai EA ja EC.

2022 tai sen jälkeen tutkinnon aloittavat

- Myös oppiainerajat ylittäviä tehtäviä.
- Jos tutkinto tulee hylätyksi, hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet voidaan sisällyttää aloitettavaan uuteen tutkintoon kuudelta edelliseltä tutkintokerralta.

Miten valitsen kirjoitettavat aineet?

- Oma kiinnostus ja hyvät arvosanat opintojaksoista.
- [Tuleeko sinusta ylioppilas? \(ylioppilastutkinto.fi\)](http://ylioppilastutkinto.fi)
- Suoritettu myös syventäviä kursseja tai opintojaksoja.
- Tarve jatko-opintojen kannalta.
- Katso Opintopolku, korkeakoulujen todistusvalinnan pisteytykset [Korkeakoulujen yhteishaku - Opintopolku](#)

Osallistumisoikeus

- I Lukion opiskelija
 - Oikeus osallistua, kun ennen kokeeseen osallistumista opiskellut vähintään asianomaisen oppiaineen pakolliset opinnot.
 - Reaaliaineessa, jossa ei yhtään pakollista opintojaksoa, on opiskeltava kaksi kurssia, 4 opintopistettä (esim. psykologia).
 - Voi osallistua myös hyväksytyn tai hylätyn kokeen uusijana.
- II Yo-tutkinnon suorittanut
 - Voi täydentää tutkintoa uusilla oppiaineilla tai eritasoisella kokeella jo suoritetussa oppiaineessa.
 - Voi osallistua hyväksytyn tai hylätyn kokeen uusijana.

Osallistumisoikeus

- **III Ammatillisen perustutkinnon suorittanut**
 - Oikeus osallistua kokeisiin, jos tutkinto on edellyttänyt vähintään kahden ja puolen vuoden opintoja.
- **IV Ammatillista perustutkintoa suorittava yhdistelmäopiskelija**
 - Voi osallistua ylioppilastutkintoon opintojen ollessa vielä kesken. Edellytetään vähintään 90 osp ammatillisia opintoja ennen tutkintoon osallistumista.

Ilmoittautuminen

- Henkilökohtainen kirjallinen ilmoittautuminen tai Wilma-ilmoittautumislomake jokaiseen tutkintokertaan erikseen.
- Tarkista reaaliaineiden koepäivät: voit tehdä yhtenä koepäivänä yhden kokeen.
- Ilmoittautuminen on sitova.
- Kevään kirjoitukseen ilmoittaudutaan marraskuussa.
- Syksyn kirjoitukseen ilmoittaudutaan toukokuussa

Syksyn 2024 koepäivät

ma 16.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi), lukutaidon koe

ke 18.9. 1. reaali: uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

pe 20.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä: englantia, ranska, espanja, saksa, venäjä

ma 23.9. toinen kotimainen kieli ruotsi, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ti 24.9. 2. reaali: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

to 26.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 27.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi), kirjoitustaidon koe ja suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe

ma 30.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä: englantia, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia, portugali, latina, saame

Suoritus aika

- Ylioppilastutkinto on suoritettava **kolmen perättäisen tutkintokerran** aikana.
- Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeessa kaksi koepäivää, molempiin osallistuttava samalla kirjoituskerralla.
- Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun ilmoittautuu ensimmäisen kerran tutkintoon.
- Hyväksytyt kokeet saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa, ei aikarajaa.
 - Jos uusiminen suoritettu ennen tutkintotodistuksen antamista, merkitään tutkintotodistukseen arvosanoista parempi.
- Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa kolmen välittömästi seuraavan tutkintokerran aikana. Muussa tapauksessa koko tutkinnon joutuu aloittamaan alusta.

Erityisjärjestelyt

- Koesuoritusta heikentävä syy huomioidaan ensisijaisesti myöntämällä erityisjärjestelyjä kokeissa. Hyvitysmenettely vain poikkeustapauksissa.
- Lukihäiriö, sairaus, vamma, erityisen vaikea elämäntilanne
 - **ota yhteys ennen ilmoittautumista erityisopettaja Tiia Mäkelä**, jos haluat, että asia otetaan huomioon ylioppilastutkinnossa
 - tarvitaan lukilausunto, lääkärintodistus tms.
- Jos äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi, voidaan tehdä vieraskielisyyslausunto.
 - ota yhteys erityisopettajaan.

Maksuttomat yo-kokeet

- Oppivelvollisille yo-kokeet maksuttomia
 - Ensimmäiset 5 koetta
 - Hylätyn uusinta tietyin rajoituksin
- Oikeus maksuttomiin kokeisiin päättyy, kun kokelas saa yo-tutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot valmiiksi tai sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täyttää 20 vuotta (ellei myönnetty pidennystä)
- Jos kokelas suorittaa samanaikaisesti ammatillista koulutusta ja lukion oppimäärää, maksuttomuus päättyy, kun kokelas on suorittanut ammatillisen tutkinnon sekä yo-tutkinnon.
- HUOM! Muutos tulossa ilmeisesti vuodesta 2025 alkaen: maksuttomuus päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täyttää 18 vuotta.

Maksut, ei-oppivelvolliset

- Opetusministeriön vahvistamat maksut.
- Kouvolan kaupunki lähettää kokelaille laskun.
- Koekohtainen maksu 34 €.

Koetilaisuudet

- **Henkilötodistus mukaan:** Kokelaan on pyydettyäessä todistettava henkilöllisyytensä.
- **Koetilaisuudet** alkavat klo 9.00 ja päättyvät klo 15.00.
- Infossa noin viikkoa ennen kirjoituksia kerrotaan tarkka saapumisaika ja paikka sekä ohjeet eväistä yms.
- Puhelimien, älykellojen tms. laitteiden tuominen koesaliin on kielletty.
- Näiden hallussapito tutkintotilaisuudessa on tutkintojärjestyksen rikkomista, josta seuraamus on sama kuin vilpistä. Koesaliin ei myöskään tuoda kynäkoteloita, papereita, laukkuja eikä päällysvaatteita.

Vilppi

- Vilpilliseen menettelyyn, vilpin yritykseen tai tutkintojärjestyksen rikkomiseen syyllistynyt menettää oikeutensa jatkaa tutkinnon suorittamista kyseisenä tutkintokertana. Kokeet, joihin on ilmoittautunut, katsotaan hyläytyiksi. Matkapuhelimet ja muut elektroniset laitteet (esimerkiksi älykellot), paitsi lautakunnan sallimat välineet, ovat kiellettyjä. Niiden tuominen koetiloihin katsotaan tutkintojärjestyksen rikkomiseksi.

Luonnospaperit ja kirjoitusvälineet

- Kokeissa vastauksia voi ja kannattaa luonnostella paperille.
- Paikallasi on kokeissa luonnospaperia.
- Papereita ei lähetetä YTL:aan, mutta ne säilytetään koululla vuoden ajan.
- Voit ottaa mukaasi kirjoitusvälineet.

Kokeiden arvostelu ja arvosanat

- laudatur (L) = 7 pistettä
- eximia cum laude approbatur (E) = 6 pistettä
- magna cum laude approbatur (M) = 5 pistettä
- cum laude approbatur (C) = 4 pistettä
- lubenter approbatur (B) = 3 pistettä
- approbatur (A) = 2 pistettä
- improbatur (I) = 0 pistettä

Kompensaatio, ennen 2022 aloittaneet

- Jos kokelas on hylätty pakollisessa kokeessa ja muiden kokeiden pisteet riittävät, lautakunta voi antaa ylioppilastutkintotodistuksen, johon merkitään hylätty arvosana. Menettelyä kutsutaan kompensaatioksi.
- Kompensaatiopisteet lasketaan yhteen, jolloin
 - 12 pistettä korvaa I + : n
 - 14 pistettä korvaa I : n
 - 16 pistettä korvaa I - : n
 - 18 pistettä korvaa I = : n

Kompensaatio, 2022 ja sen jälkeen aloittaneet

- Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista viidestä kokeesta yhden hylätyllä arvosanalla ja neljä hyväksytyllä, saa hän kompensatiopisteitä seuraavasti.
- Kompensaatiopisteet lasketaan yhteen, jolloin
 - 10 pistettä korvaa I:n

Todistukset

- Ylioppilastutkintolautakunta antaa
 - 1) ylioppilastutkintotodistuksen kokelaille, jotka ovat suorittaneet hyväksytysti tutkintoon vaadittavat kokeet ja jotka saavat lukion päättötodistuksen tai jotka ovat suorittaneet vaaditun ammatillisen tutkinnon.
 - 2) erillisen todistuksen kokelaille, jotka eivät täytä em. ehtoja.
 - 3) hyväksytyn kokeen uusija ja tutkinnon täydentäjä saa aina kokeesta erillisen todistuksen, alkuperäistä tutkintotodistusta ei muuteta.

Valmistuminen

Päättötodistus tai ammatillisen tutkinnon todistus pitää olla valmiina:
syksyn lakkiaisiin 1. jakson lopussa
kevään lakkiaisiin 4. jakson lopussa,
jotta ylioppilastutkintolautakunta voi lähettää yo-todistuksen lakkiaisiin
mennessä.

Muussa tapauksessa ylioppilastutkintotodistus jää
ylioppilastutkintolautakuntaan odottamaan päättötodistuksen
valmistumista.

Yo-kokeisiin valmistautuminen

- Oma tietokone, hiiri, kuulokkeet ja virtajohto; koululla muutama varalaite. Langattomat lisälaitteet eivät ole sallittuja.

Tietokoneen yhteensopivuuden voi tarkistaa

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Yleiset/liite_2-ohje_kokelaan_tietokoneesta_2019.pdf

- Opiskelija vastaa itse siitä, että osaa käynnistää koneensa abittijärjestelmään käynnistystikulta, jonka saa koetilaisuudessa.
- Ennen koetta, lue ohjeet
<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/kokelaille>
- Sähköisiä kokeita eri oppiaineissa, joissa järjestelmää voi harjoitella.
- Osallistu abikursseille!

Syksyn 2024 yo-kirjoitukseen ilmoittautuminen

- Voit toukokuussa ilmoittautua ja/tai tulla tekemään yo-tutkintosuunnitelman henkilökohtaisesti varaamalla ajan Wilma-viestillä.
- Tai 15. – 27.5. täytä ja tallenna Wilma-lomake. Lomake löytyy Wilman etusivulta, otsikko Lomakkeet.
- Lisätiedot-kohta: Kirjoita suunnitelma, milloin aiot kirjoittaa loput yo-tutkintoosi kuuluvista aineista ja mitkä aineet.
- Ota yhteyttä, jos ongelmia lomakkeen täyttämässä tai tallentamisessa.

Syksyn 2024 yo-kirjoitukseen ilmoittautuminen

- Kun ilmoittaudut Wilman lomakkeella, ilmoita Wilma-viestillä apulaisrehtori Anna-Leena Ollikainen, että olet tehnyt ilmoittautumisen. Antamasi tiedot tarkistetaan. Saat ilmoittautumisen vahvistuksen Wilma-viestillä.
- Jos yhteystietosi ovat muuttuneet, ilmoita siitä lukiosihteerille Wilma-viestillä tai s-postitse:
paula.rasimus@kouvola.fi
- Kun tiedot on koululla tarkistettu, et enää voi muuttaa lomakkeen tietoja.
- Lisätietoja antaa Anna-Leena Ollikainen
p. 0206158419 tai Wilma-viesti